

“L’equivocació permanent empeny l’art, i també la vida”

Albert Güell Juanola (Barcelona, 1964), autor de llibres juvenils, publica a Cossetània la seva primera novel·la per a adults, *L’ull de bronze*, premi de narrativa Ribera d’Ebre.

—Al llibre hi ha una reflexió profunda sobre l’art i, en concret, sobre l’artista que busca l’autenticitat, l’originalitat. Es veu que l’art preocupa l’autor, que hi ha reflexionat molt.

—Sí. L’art sempre m’ha apassionat. No sóc cap artista, però m’interessa molt el fet artístic, aquella cosa misteriosa que interpel·la l’home. Kant es preguntava on rau el poder de l’art, si en l’objecte o en el subjecte: des del seu punt de vista, en la persona, tot i les seves limitacions, i en realitat no atorga cap poder a l’art en si, més enllà d’una cosa estètica, d’un *divertimento*. I sí, tot això m’ha interessat i hi he donat unes quantes voltes. El nostre escultor Amat Torrentera vol crear, i crear una cosa diferent, que no sigui una imitació. Des de Plató deien que tot era mera imitació i aquest home diu no, he de ser capaç, com a ésser humà, de crear, no puc imitar permanentment les formes, els arbres, els sentiments...

—Per a poder reflexionar sobre l’art era imprescindible l’artista. Després, l’amic marxant. Però la noia, compartida per tots dos, per què l’heu creada?

—Aporta una visió més humanitzada, diferent de la de l’artista i del marxant, i ajuda a dinamitzar el relat. Fa el paper de musa i de sirena. L’Amat vol pintar cossos, però quan fa el cos d’una dona és el de Pauline, no pot deixar de pensar en ella, i perd la seva serenitat, la llibertat creativa, i la culparà d’escanyar-li la creativitat. La Pauline és frontissa entre els dos homes, forrellat, i també gatera, perquè permet d’entrar en els dos respectius mons. Fa de totes tres coses.

—Però a l’Amat també l’afecta, de manera profunda i determinant, el pintor dels camps nazis, Zoran Music.

—No volia que Amat entrés en aquesta deriva només per ella, és a dir, per problemes de faldilles. Em calia un detonant artístic. Quan coneix l’obra de Music s’adona que serà impossible que pugui causar un impacte semblant i llavors es retira de la pintura i prova camí amb l’escultura. Això s’escau el

TINA BAGUE

Albert Güell Juanola publica la novel·la *L’ull de bronze*, premi de narrativa Ribera d’Ebre, a Cossetània Edicions.

dia que la Pauline finalment se’n va amb el marxant. Allà es crea un trencament total, de la parella i de tot, encara que hi mantindrà una certa relació, perquè es consideren persones que estan per damunt de les convencions socials, per bé que realment hi estan més sotmeses que ningú. Aquesta pretesa llibertat a què aspiren no ho és, és un fugir de les coses i al final els fa més mal que bé. És la llibertat d’una illa deserta, diguem.

—Heu volgut acabar amb una sentència, en boca del marxant, que podem citar perquè no revela res del desenllaç: “L’equivocació permanent empeny l’art.” Quin sentit té?

—Que les coses que no funcionen també fan avançar, l’art i la vida. Que l’art es va aclimatant amb les seves errades.

—És una frase optimista, que anima a continuar endavant, a continuar lluitant, a diferència del que han fet la Pauline i l’Amat.

—Indubtablement. Ve a dir que

està resignat a la pèrdua de tots dos, però l’art el fa mirar cap endavant.

—L’ull de bronze és només una referència al títol d’una de les obres de l’Amat?

—Volia evitar títols com *El secret de l’artista* i vaig optar pel nom d’una escultura. Aquesta hi té un cert protagonisme, i, a més, vincula els tres personatges. La idea principal és que és una novel·la amb nom d’escultura.

—No descriu les pintures i les escultures, només les reflexions que fa el qui les contempla.

—Això indica en el fons que l’art consisteix més en l’observador que no en l’objecte. Quan tenim davant una obra d’art, cadascú hi percep un seguit de coses. L’artista en percep una, el marxant una altra, i cada client, la seva. A la novel·la tenim les obres de l’Amat, que algunes les he dibuixades per a saber què es podia sentir en veure-les. Després, l’escenari, el paisatge físic, com Tossa i París, i finalment el paisatge intel·lectual on es mouen els personatges, protagonitzat pels artistes i els músics que s’hi esmenten i que marquen molt bé l’ambient on viuen els personatges.

Lluís Bonada